

Teologia protestantă în era revoluției digitale – la această conferință interdisciplinară și comparativă se vor discuta cele mai noi rezultate de cercetare și dezvoltarea acestora în discursul internațional, iar astfel și posibilitățile implicite de a depăși granițele geografice și politice ale disciplinelor și mentalităților, atât din secolul al 16-lea, cât și din prezent. Această conferință oferă impulsuri pentru acceptanța și schimbul de idei în ceea ce privește noile discursuri. Accentul se va pune în special pe secolul al 16-lea prin intermediul a trei secțiuni, cu trei contexte bine definite: economic, cultural și istoric (mineritul, comerțul și umanismul): „Începuturile și comunicarea ideilor reformatoare”, „Impactul acestora asupra educației și societății” și „Efectele Reformei”. Cercetători și experți cu renume internațional din diferite domenii de cercetare vor determina discursul conferinței pentru a dezvolta în continuare cercetarea istorică a Reformei protestante prin paradigma transilvăneană.

Reforma a fost adoptată în secolul al 16-lea de către două treimi din populația rezidentă a Transilvaniei. Cele trei confesiuni creștine care au rezultat din Reformă (luterană, reformată și unitariană) au putut coexista într-un mod pașnic datorită normei constituționale „Regiunea de pionierat a libertății religioase” (Dieta Transilvaniei 1595), chiar dacă favoritismele politice erau schimbătoare.

În contextul Cortinei de Fier și datorită legislației din 1948 privind Cultele din Republica Populară Română 1948/49 a fost posibilă implementarea unui studiu academic pentru toate confesiunile protestante și totodată înființarea Institutului Teologic-Protestant Unic cu grad universitar, cu sediul la Cluj-Napoca. Și aici s-au construit punți de legătură peste limitele etnice, religioase și cele ale comunicării, deoarece internaționalitatea era pe vremea aceea doar parțial tolerată pe plan politic. Doar după anul 1990 a fost posibilă depășirea acestor limite, prin intermediul comunicării și publicării internaționale. Datorită schimbului internațional de experiență al profesorilor, cooperarea internațională se dezvoltă din ce în ce mai mult și ajunge să se consolideze în cele din urmă. Prin prisma acestei perspective se poate concluda faptul că, la „Departamentul de Istorie, Patrimoniu și Teologie Protestantă” din cadrul Universității „Lucian Blaga” din Sibiu, se duce la bun sfârșit un proiect care își are începuturile în sec. al 16-lea.

Această conferință internațională scoate în evidență două fapte importante: puterea Reformei din Transilvania/România în toate grupele sociale și etnice care se bucură după cinci secole de o atenție deosebită în cadrul cercetării internaționale pe de o parte, iar pe de altă parte impulsurile oferite discursului științific prin schimbul internațional și interdisciplinar de idei și elaborarea de metodologii inovative, având la bază „paradigma transilvăneană”.

Conferința va avea loc în limba germană (cu traducere simultană în limba română).

Organizator:

Parteneri științifici:

UNIVERSITÄT
KOBLENZ · LANDAU

Parteneri:

EVANGELISCHE AKADEMIE SIEBENBÜRGEN
ACADEMIA EVANGHELICĂ TRANSILVANIA
ERDELYI EVANGÉLIKUS AKADÉMIA

Finanțatori:

LAND KÄRNTEN

Conferința este susținută de
FUNDAȚIA „HASO PLATTNER”

Alți susținători:

Parohia evanghelică București,
Parohia evanghelică Sibiu,
Parohia evanghelică Cisnădie,
Parohia evanghelică Mediaș,
Parohia evanghelică Sebeș,
Parohia evanghelică Bistrița,
Parohia evanghelică Brașov,
Parohia evanghelică Codlea,
Protopiatul evanghelic Brașov,
Protopiatul evanghelic Sebeș,
Protopiatul evanghelic Mediaș,
Protopiatul evanghelic Sibiu

Conferință științifică PUNȚI PESTE GRANIȚE

500 de ani de la
reforma bisericească din
Transilvania

70 de ani de la înființarea
Institutului Teologic Protestant

Sibiu
31.10. - 3.11.2019

Joi 31.10.2019

**70 de ani de la înființarea
Institutului Teologic Protestant**

10:00 Deschiderea conferinței și cuvinte de salut

Deschiderea expoziției „Reformatio Transilvaniae 500“

10:30 Wolfgang Rehner (Zentralarchiv der Evangelischen Landeskirche A.B. in Rumänien): Înființarea și dezvoltarea Institutului Teologic Protestant Unic cu Grad Universitar la Cluj-Napoca (1948/49) și la Sibiu (1955) până în 1964

10:50 Emese Veres (Ungarischer Rundfunk, Budapeșt): Revoluția maghiară din 1965 și consecințele ei pentru Institutul Teologic Protestant prin prisma documentelor CNSAS

11:45 Hermann Pitters (Prof. em. Protestantisch-Theologisches Institut Hermannstadt): Institutul Teologic între 1964 și 1979: Consolidare și schimb de generații

14:00 Christoph Klein (Universitatea „Lucian Blaga“ Sibiu): Institutul Teologic între avânt și întrerupere: anii 1980.

14:20 Christoph Kaehler (Episcop em., Leipzig):

Instituțiile de învățământ superior teologic de stat și bisericesc în RDG – o privire de ansamblu

15:20 Zsolt Geréb (Protestantisch-Theologisches Institut Cluj-Napoca): 70 de ani de educație academică pentru formarea preoților protestanți în Cluj-Napoca (secția maghiară)

15:40 Hans Klein (Universitatea „Lucian Blaga“ Sibiu): Anii 1990 – 2010 ca fază de transformare și trecerea Institutului Teologic Protestant, secția cu limbă de predare germană la Universitatea „Lucian Blaga“ din Sibiu

16:35 Renate Klein (Universitatea „Lucian Blaga“ Sibiu): Iar acum? Din trecut spre viitor. Institutul Teologic între 2011 și 2019

17:00 Slujbă religioasă cu prilejul Zilei Reformei.

19:30 Relevanța Reformei Bisericești din Transilvania (Secțiune destinată studenților, masteranzilor, doctoranzilor)

Frank Krauss: „...că la noi nu există nimic...” Strategiile de comunicare în luteranismul transilvănean în anii 1560

Hans-Bruno Fröhlich: Al 500-lea Jubileu al Reformei din perspectiva Bisericii Ortodoxe din România. Barometru pentru stadiul actual la mișcării ecumenice?

Claudiu Riemer: Johannes Benkner și Lukas Hirscher ca patricieni brașoveni dedicați ideilor reformatoare

Vineri 1.11.2019

Mediul ambiant, începuturile, corespondențe

9:00 Konrad Gündisch (München / Universitatea „Babeș-Bolyai“ Cluj-Napoca): Patriciatul și Reforma în Transilvania

9:25 Mária Lupescu Makó („Babeș-Bolyai“ Universitat Cluj-Napoca): Mănăstirile și Reforma Bisericească în orașele transilvănene

10:45 Susanne Schenk (Universitat Tübingen): Interacțiunea dintre mediul urban și cel rural la inițierea Reformei

11:10 Jan-Andrea Bernhard (Universitat Zürich): Umanismul în Ungaria și Transilvania

12:20 Adinel Dincă (Universitatea „Babeș-Bolyai“ Cluj-Napoca): Cultura și scrierile preoților sași din Transilvania

14:15 Ulrich A. Wien (Universitat Koblenz-Landau): Percepția timpurie a Reformei în diaspora transilvăneană

14:40 Kenneth G. Appold (Princeton Theological Seminary, USA): Influența Reformei de la Wittenberg asupra sudestului european

15:10 Armin Kohnle (Universitat Leipzig): De la Wittenberg și Nürnberg la Brașov: Statutul bisericesc din 1547/50 și rădăcinile sale

17:00 Casa Teutsch: Finisajul expoziției „Sfinți incognito după Reformă – Martori tăcuți ai Harului“

20:15 Prelegere publică:

Johannes Schilling (Christian-Albrechts-Universitat zu Kiel):

Johannes Honterus și cultura muzicală protestantă

Sâmbătă 2.11.2019

Reforma în școală, biserică și societate

9:00 Attila Verók (Universitat Eger): Istoria cărții și a cititului în Transilvania secolului al 16-lea

9:25 Thomas Șindilariu (Archiv und Bibliothek der Honterusgemeinde Kronstadt): Începuturile Reformei la Brașov

10:35 Christine Mundhenk (Heidelberger Akademie der Wissenschaften, Melanchthon-Forschungsstelle): Relațiile lui Melanchthon cu Ungaria și Transilvania în oglinda corespondenței

11:00 Johannes Ehmman (Ruprecht-Karls-Universitat Heidelberg): Otomanii în fața porților - Poziția lui Johannes Honterus față de scrierile referitoare la turci din sec. al 16-lea

12:00 Hermann Pitters (Prof. em. Protestantisch-Theologisches Institut Sibiu): Impunerea Reformei după 1542 la Brașov și în Concilium Transylvania Saxonicum

12:25 August Schuller (Brühl, fost prim-preot în Sighișoara): Reforma în Sighișoara și efectele ei sociale

14:30 Volker Leppin (Eberhard-Karls-Universitat Tübingen): Imaginea reformatorilor în sec. al 16-lea: comparație între Luther și Honterus

15:00 Karl W. Schwarz (Universitat Wien / Universitat Bratislava): Paulus Wiener (1495 - 1554) o punte între Ljubliana, Viena și Sibiu

16:00 Zoltán Csepregi (Lutherische Universitat Budapest): Confesiunile reformatoare în Ungaria și Transilvania 1545 – 1572

16:30 Robert Allan Kolb (Concordia Seminary St. Louis, USA): Menținerea poziției în situații de conflict: Scrierile reformatoare din Transilvania influențate de Wittenberg sdin anii 1557, 1561 și 1572

Efectele Reformei

17:35 Edit Szegedi (Universitatea „Babeș-Bolyai“ Cluj-Napoca): Națiuni și confesiuni în principatul Transilvaniei:

Ierarhia confesiunilor

18:00 Irene Dingel (Leibniz-Institut für Europäische Geschichte Mainz): Corpus Doctrinae Philippicum și efectele sale

Duminică 3.11.2019

**Reforma ca punte de legătură peste
granițele confesionale**

8:30 Dorothea Wendebourg (Humboldt-Universitat zu Berlin): Ofertă de dialog sau misionare? Obiectivul și scopul luării de contact al reformatorilor cu ortodoxia

9:00 Paul Brusanowski (Universitatea „Lucian Blaga“ Sibiu): Introducerea limbii române în Biserica Ortodoxă Română - începând cu diaconul Coresi și până la începutul sec. al 18-lea

11:15 Mihály Balázs / Gizella Keserű (Universitat Szeged): Unitarienii transilvăneni și ceretarea biblică europeană în epoca modernă

12:00 Excursie cu vizitarea bisericilor fortificate din Hosman (cu masă de prânz), Alțâna, Moșna și Mediaș (cu concert de orgă)